

09 iunie 2017

GJ nr. 204

AVIZ

la proiectul legii cu privire la tichetele de masă

(nr. 150 din 17.05.2017)

În conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii privind actele legislative nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, Direcția generală juridică a examinat proiectul legii sus-numit și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde art.73 din Constituție.

Proiectul de lege a fost elaborat întru oferirea beneficiilor extra salariale salariaților de către angajator – persoană fizică sau juridică (inclusiv întreprinderile de stat, autoritățile publice centrale și locale) care angajează salariații în baza contractului individual de muncă.

2. Conform prevederilor art.131 alin.(4) din Constituție *“orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern”*, iar potrivit alin.(6) același articol, *“nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”*.

Astfel, pentru adoptarea prezentului proiect de lege este necesar avizul pozitiv al Guvernului, precum și stabilirea sursei de finanțare necesare pentru implementarea proiectului.

3. Potrivit prevederilor art.13 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului. Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ. Nota informativă la proiectul de lege nu conține o analiză obligatorie prevăzută supra.

4. Proiectul de lege prevede că valoarea nominală a tichetelor de masă acordate de angajator salariaților *“reprezintă o sursă de venit neimpozabil pentru salariați”* precum și un venit din care nu se calculează *“contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală”*. Însă, potrivit Legii bugetului asigurării sociale de stat pe anul 2017 nr.286/2016 contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii se stabilesc *“din salariul lunar și din celelalte recompense”*. La fel, potrivit art.17 din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală prima de asigurare obligatorie de asistență medicală reprezintă o sumă fixă sau *“o contribuție procentuală la salariu și la alte recompense”*.

Astfel, pentru ca prevederile prezentului proiect de lege să fie aplicabile este necesară operarea unor modificări în Legea nr.286/2016 și Legea nr.1585/1998, precum și într-un șir de alte acte normative, Legea nr.451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, Codul fiscal nr.1163/1997, Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003.

5. Întru respectarea prevederilor art.19 lit.e) din Legea privind actele legislative care prevede că terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia, se propune la noțiunea „tichet de masă” din art.2 din proiect substituirea cuvintelor „inclusiv pe” cu cuvintele „pe suport de hârtie și” ;

6. Cu referire la noțiunea de „angajator” de la art.2 din proiect este de menționat că, această noțiune este redată deja în Codul Muncii la art.1, iar potrivit art.18 alin.(3) din Legea nr.780/2001 *“în cazul în care proiectul de act legislativ cuprinde prevederi din legislația în vigoare, acestea, de regulă, nu se reproduc, dar se face trimitere la ele”*.

De asemenea, considerăm că întru respectarea prevederilor art.16 din Constituția RM, prevederea ce reglementează noțiunea de angajator de la art.2 trebuie reformulată astfel încât să cuprindă toate categoriile de salariați, deoarece există și categorii de salariați angajați prin acte juridice emise de autoritățile administrației publice, în conformitate cu legislația în vigoare. La fel, norma necesită a fi completată și cu *“întreprinderile municipale”* și cu *„ instituțiile publice”*;

7. Prevederile înserate în art.7 din proiectul de lege necesită a fi incluse în prevederile Codului Fiscal;

8. Atenționăm asupra faptului că conținutul Capitolului II nu se răsfrânge doar asupra emiterii tichetelor de masă și prin urmare necesită a fi revizuit. La fel, constatăm faptul că la Capitolul II din proiect este necesar de a include și procedura selectării operatorului;

9. Cu referire la art.8 alin.(2) din proiect nu este clar criteriul prin care a fost stabilit plafonul pentru capitalul social vărsat de către operatori. Nici Nota informativă la proiect nu conține o argumentare în acest sens;

10. Prevederile stabilite la art.8 alin.(3) al proiectului de lege potrivit cărora “nu poate fi fondator, acționar (asociat), administrator al operatorului persoana cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, infracțiuni economice sau împotriva proprietății” contavin normelor prevăzute la art.43 din Constituție care stabilește că “*orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului*” și la art.126 alin.(2) unde este stipulate că statul trebuie să asigure “*libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție*”. Restricții pot fi prevăzute doar în cazul în care instanța de judecată lipsește de aceste drepturi pentru infracțiunile menționate.

11. Alin.(3) lit.c) al art.9 din proiect face referire la sub-contul bancar. Este de menționat că legislația în vigoare nu operează cu astfel de noțiuni și prin urmare necesită a fi reglementată în legea în cauză. Aceeași obiecție se referă și la definirea viramentului bancar ca a unui instrument financiar.

12. Prevederile art.9 alin.(5) din proiect nu stabilesc clar prin ce documente societatea comercială urmează să facă dovada faptelor prevăzute în lit.a) și g) pentru furnizorii operatorului;

13. Prevederile alin.(5) lit. c) și d) la art.9 din proiect urmează a fi comasate într-o singură literă întru respectarea cerințelor tehnice legislative. Prin urmare, următoarele litere necesită a fi modificate în mod consecutiv;

14. În tot textul proiectului cuvintele „suport hârtie” se vor substitui cu cuvintele „suport de hârtie”;

15. La alin.(5) lit.f) de la art.9 cuvântul „execuție” se va exclude ca fiind de prisos;

16. Considerăm că prevederile lit.g) și h) de la art.9 pot fi comasate prin completarea lit.g) în felul următor: după cuvintele „transportul tichetelor de masă” cu cuvintele „(inclusiv celor neutilizate)”;

17. Cu referire la art.10 alin.(1) lit.c) considerăm examinarea oportunității necesității indicării valorii nominale a tichetului de masă în cifre și litere, deoarece

în caz de schimbare a acesteia în dependență de nivelul de inflație, etc. vor surveni cheltuieli adiționale legate de neutilizarea tuturor tichetelor de masă cu suma indicată inițial. Mai mult ca atât, valoarea nominală a unui tichet este indicată în art. 4 din proiect, iar potrivit alin.(2) al art.10 din proiect în cazul tichetelor de masă în formă electronică nu este necesară indicarea valorii nominale;

18. Prevederile art.10 alin.(1) lit.f), precum și cele ale alin.(2) lit.c) dublează prevederile art.6 alin.(3) din proiect;

19. La art.10 alin.(2) lit.b) nu este clar din ce motiv nu este prevăzută indicarea codului numeric personal al beneficiarului precum este prevăzut în cazul tichetelor de masă pe suport de hârtie la alin.(1) lit.e);

20. Considerăm norma de la alin.(4) al art.10 de prisos, întrucât termenul de valabilitate pentru tichetele de masă este prevăzut la alin.(3) al art.10;

21. Este de menționat că alin.(5) al art.10 necesită să includă prevederi aferente cazului în care prețul produselor este mai mare decât valoarea tichetelor;

22. Cu raportare la Capitolul III este de marcat că potrivit cerințelor tehnicii legislative un capitol nu poate fi constituit doar dintr-un singur articol. La fel propunem revizuirea titlului acestuia;

23. Atenționăm asupra faptului că proiectul de lege este lipsit de art.12;

24. Este de remarcat că alin.(6) al art.11 din proiect necesită să includă și procedura schimbării tichetelor deteriorate pentru care nu a expirat termenul de valabilitate;

25. Cu scop de rigoare redacțională, se propune titlul art.14 din proiectul de lege, după cuvântul „contractul” de a fi completat cu cuvântul „încheiat”;

26. Prevederile din art.15 lit. d) dublează norma de la art.10 alin. (5);

27. Art.15 lit.f) nu prevede procedura concretă de verificare a eligibilității;

28. La sfârșitul art. lit.f) se va substitui cu lit. g);

29. În alin.(3) de la art.17, cuvântul „sunt” urmează a fi substituit cu cuvântul „au fost”, în scop de precizie redacțională;

30. Alin.(1) din art.22 din proiect nu poate fi inclus în dispozițiile finale și tranzitorii deoarece potrivit art.30 din Legea privind actele legislative, dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind, de regulă, prevederi referitoare la:

a) modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări;

b) corelarea noilor reglementări cu cele din actele legislative preexistente și menținerea temporară a unor situații juridice născute sub imperiul reglementărilor preexistente;

c) compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare;

d) indicarea, după caz, a perioadei de punere în aplicare a normelor armonizate cu prevederile legislației comunitare;

e) obligația autorităților responsabile de a executa actul legislativ, de a lua măsurile și de a efectua procedurile necesare executării.

Prin urmare, considerăm că conținutul acestei norme trebuie să fie inclus în prevederile art.3 care se referă la drepturile și obligațiile angajatorului. Cu scop de precizie și întru evitarea unor interpretări diferite, este oportun de a prevedea că sumele corespunzătoare tichetelor de masă acordate de angajator nu se iau în calcul nici pentru angajator, nici pentru salariat la stabilirea drepturilor și obligațiilor care se determină în raport cu venitul salarial;

31. La art.22 alin.(2) lit. d) din proiect se va exclude cuvântul „maximă” ca fiind de prisos;

32. Considerăm că sancțiunile aplicabile pentru încălcarea prezentei legi necesită a fi stabilite prin prezenta lege.

33. Proiectul de lege nu conține prevederi clare ce țin de distribuirea, utilizarea și restituirea tichetelor de masă pe suport electronic. Nu este stabilit în ce cazuri și când salariatul este obligat să restituie tichetele de masă neutilizate pe suport de hârtie și pe suport electronic angajatorului.

Proiectul de lege poate fi examinat în ședința plenară a Parlamentului respectându-se cerințele regulamentare.

Șef Direcție
Ion Creangă

